

Lokální extrémy

test pomocí první derivace

Interaktivní kvízy

Robert Mařík

29. ledna 2011

Vyzkoušejte dva, tři nebo dvacet dalších mých kvízů a potom mi prosím vyplňte na webu. Děkuji!

Pro vytvoření vlastního testu podle tohoto vzoru budete potřebovat volně šířitelný **AcroTeXeDucation bundle**, zdrojový soubor pro **T_EX** a přečíst si návod na domovské stránce.

ROBERT MAŘÍK
Lokální extrémy
file loc11-CZ.tex

Teorie

Test

Úvodní strana

Print

Titulní strana

Strana 1 z 34

Zpět

Full Screen

Zavřít

Konec

1. Teorie

Definice 1 (lokální extrém) *Budě f funkce a $x_0 \in \text{Dom}(f)$.*

- *Řekneme, že funkce má v bodě x_0 lokální maximum, jestliže existuje ryzí okolí $\bar{O}(x_0)$, takové, že $f(x_0) \geq f(x)$ pro všechna $x \in \bar{O}(x_0)$. Je-li nerovnost ostrá, říkáme, že funkce f má v bodě x_0 ostré lokální maximum.*
- *Platí-li opačné nerovnosti, říkáme, že funkce má v bodě x_0 lokální minimum a ostré lokální minimum.*
- *Lokální maximum a minimum nazýváme společným názvem lokální extrémy. Ostré lokální maximum a ostré lokální minimum nazýváme společným názvem ostré lokální extrémy.*

Funkce má v bodě x_0 ostré lokální maximum (minimum), jestliže v nějakém ryzím okolí bodu x_0 nabývá pouze nižších (vyšších) funkčních hodnot, než $f(x_0)$. Hodnota $f(x_0)$ je tedy jediná nejvyšší (nejnižší) funkční hodnota v nějakém okolí bodu x_0 .

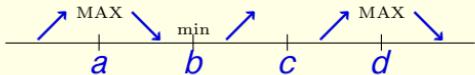

Věta 1 (postačující podmínky pro existenci a neexistenci lokálních extrémů)

Bud' f funkce definovaná a spojitá v nějakém okolí bodu x_0 .

- Jestliže existuje levé okolí bodu x_0 , ve kterém je funkce rostoucí a pravé okolí bodu x_0 , ve kterém je funkce klesající, je bod x_0 bodem ostrého lokálního maxima funkce f .
- Jestliže existuje levé okolí bodu x_0 , ve kterém je funkce klesající a pravé okolí bodu x_0 , ve kterém je funkce rostoucí, je bod x_0 bodem ostrého lokálního minima funkce f .
- Jestliže existuje okolí bodu x_0 ve kterém je funkce ryze monotonní, lokální extrém v bodě x_0 nenastává.

Graficky můžeme předchozí větu ilustrovat následovně.

Definice 2 (stacionární bod) Řekneme, že bod x_0 je **stacionárním bodem funkce f** , jestliže funkce f má v bodě x_0 nulovou derivaci, tj. $f'(x_0) = 0$.

Věta 2 (souvislost derivace a lokálních extrémů) Nechť má funkce f v bodě x_0 lokální extrém. Pak funkce f v bodě x_0 buď nemá derivaci, nebo je tato derivace nulová, tj. platí $f'(x_0) = 0$ a x_0 je stacionárním bodem funkce f .

Věta 3 (souvislost derivace a monotonie) Nechť funkce f má derivaci na otevřeném intervalu I .

- Je-li $f'(x) > 0$ na intervalu I , je funkce f rostoucí na I .
- Je-li $f'(x) < 0$ na intervalu I , je funkce f klesající na I .

Teorie

Test

Úvodní strana

Print

Titulní strana

Strana 4 z 34

Zpět

Full Screen

Zavřít

Konec

Hledání lokálních etrému.

1. Najdeme definiční obor funkce f .
2. Najdeme derivaci $f'(x)$ funkce $f(x)$.
3. Vyřešíme rovnici $f'(x) = 0$ a najdeme tak stacionární body.
4. Najdeme definiční obor a body nespjitosti derivace $f'(x)$ (Zpravidla stejné jako pro funkci $f(x)$).
5. Vyznačíme nulové body první derivace a body nespojitosti první derivace na reálnou osu. Tím se osa rozpadne na podintervaly.
6. Na každém podintervalu si funkce zachovává typ monotonie. Tento typ určíme podle znaménka první derivace.
7. V bodě kde není nespojitost a kde funkce mění monotonii je lokální extrém.
8. Ve stacionárním bodě kde není nespojitost a kde funkce nemění monotonii je inflexní bod.

2. Test

Kvíz. V následujícím kvízu máte zadánu funkci a její derivaci (po úpravě).

- Určete stacionární body a body nespojitosti
- Vyznačte je ve správném pořadí na osu x .
- Určete typ monotonie na podintervalech anebo zaklikněte, že funkce an daném podinervalu není definovaná.
- Určete lokální extrémy.

První dva nebo tři kvízy jsou *naprosto triviální*, abyste si oběřili že chápete **ovládání testu**.

Příklad. Funkce nemá stacionární body, má jeden bod nespojitosti, není definovaná na $(-\infty, 0)$ a roste na intervalu $(0, \infty)$ (tahle odpověď se mi nepovedla, proto červený křížek).

2. Find extrema of the function $y = \ln(x)$.

Hint: the derivative is $y' = \frac{1}{x}$.

The answer to the following two questions is a comma separated list of numbers, or word empty.

(a) Stationary points: [?]

(b) Points of discontinuity: [?]

- (c) increasing
 decreasing
 undefined

- (e) increasing
 decreasing
 undefined

- (d) MAXIMUM
 minimum
 discontinuity
 inflection

1. Najděte lokální extrémy funkce $y = x^2$.

Návod: derivace je $y' = 2x$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko **nejsou**.

- (a) Stacionární body:
- (b) Nespojitosti:

- (c) roste
klesá
není definovaná
- (e) roste
klesá
není definovaná

- (d) MAXIMUM
minimum
nespojitosť
inflexe

2. Najděte lokální extrémy funkce $y = \ln(x)$.

Nápověda: derivace je $y' = \frac{1}{x}$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko **nejsou**.

(a) Stacionární body:

(b) Nespojitosti:

(c) roste
klesá
není definovaná

(e) roste
klesá
není definovaná

(d) MAXIMUM
minimum
nespojitost
inflexe

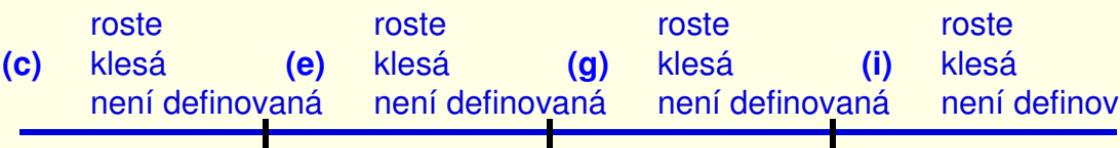

3. Najděte lokální extrémy funkce $y = -\frac{1}{9}x^4 + \frac{2}{3}x^2$.

Návod: derivace je $y' = -\frac{4}{9}x(x^2 - 3)$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko **nejsou**.

- (a) Stacionární body:
(b) Nespojitosti:

- (d) MAXIMUM
minimum
nespojitost
inflexe (f) MAXIMUM
minimum
nespojitost
inflexe (h) MAXIMUM
minimum
nespojitost
inflexe

4. Najděte lokální extrémy funkce $y = 4x^3 - 3x^4$.

Návod: derivace je $y' = 12x^2(1 - x)$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko nejsou.

(a) Stacionární body:

(b) Nespojitosti:

(c) roste
klesá
není definovaná

(e) roste
klesá
není definovaná

(g) roste
klesá
není definovaná

(d) MAXIMUM
minimum
nespojitos
inflexe

(f) MAXIMUM
minimum
nespojitos
inflexe

5. Najděte lokální extrémy funkce $y = \left(\frac{1+x}{1-x}\right)^2$.

Ná pověda: derivace je $y' = -4 \frac{x+1}{(x-1)^3}$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko **nejsou**.

(a) Stacionární body:

(b) Nespojitosti:

Teorie

Test

Úvodní strana

Print

Titulní strana

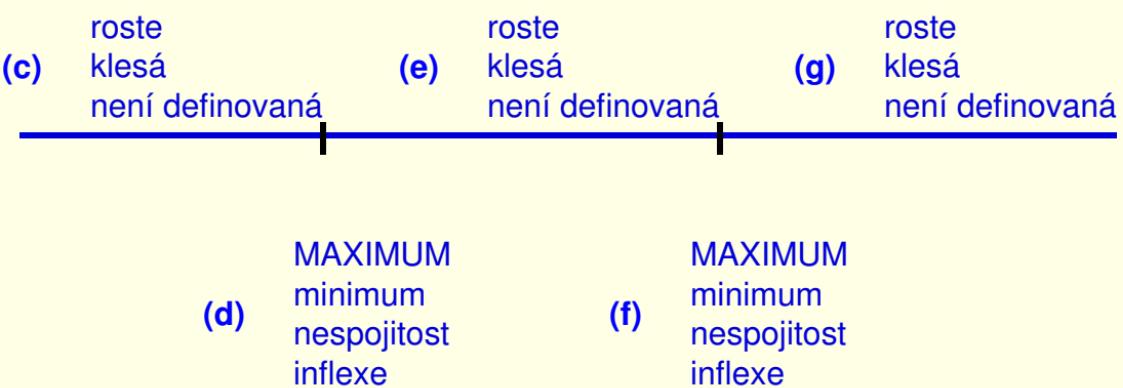
Strana 12 z 34

Zpět

Full Screen

Zavřít

Konec

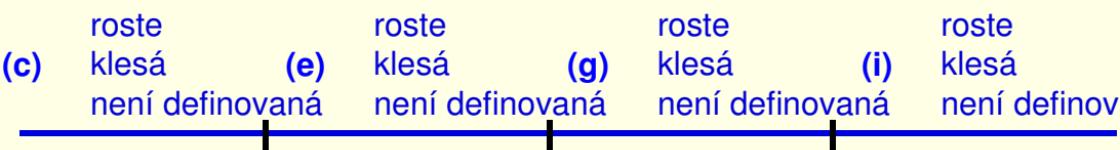

6. Najděte lokální extrémy funkce $y = x + \frac{4}{x}$.

Nápoředa: derivace je $y' = \frac{(x - 2)(x + 2)}{x^2}$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko **nejsou**.

- (a) Stacionární body:
(b) Nespojitosti:

- (d) MAXIMUM
minimum
nespojitost
inflexe (f) MAXIMUM
minimum
nespojitost
inflexe (h) MAXIMUM
minimum
nespojitost
inflexe

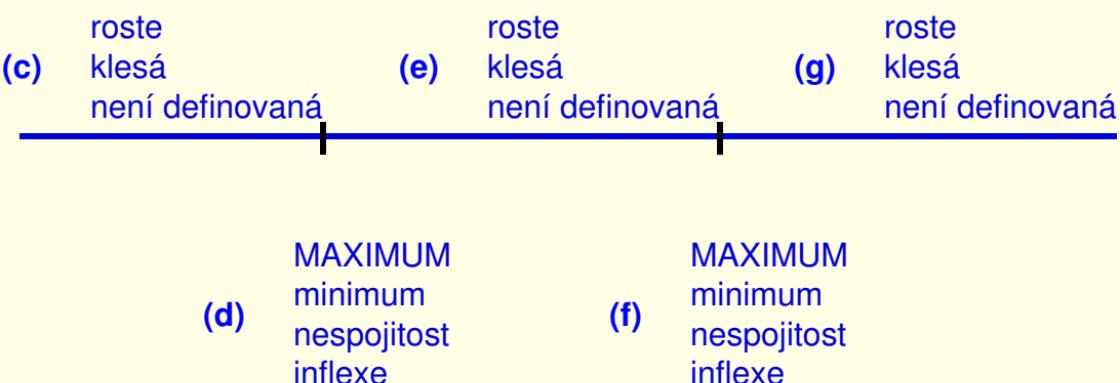

7. Najděte lokální extrémy funkce $y = \frac{x}{(x+1)^2}$.

Nápoředa: derivace je $y' = \frac{1-x}{(x+1)^3}$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko **nejsou**.

- (a) Stacionární body:
(b) Nespojitosti:

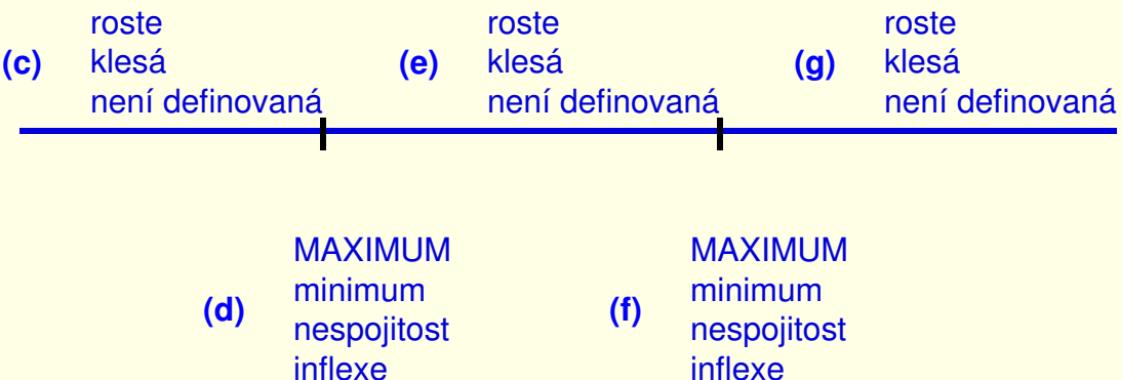
8. Najděte lokální extrémy funkce $y = x^2 - 2 \ln x$.

Nápověda: derivace je $y' = 2 \frac{(x-1)(x+1)}{x}$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko **nejsou**.

(a) Stacionární body:

(b) Nespojitosti:

9. Najděte lokální extrémy funkce $y = \frac{x^2}{1-x}$.

Ná pověda: derivace je $y' = \frac{x(2-x)}{(1-x)^2}$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko **nejsou**.

- (a) Stacionární body:
(b) Nespojitosti:

Teorie

Test

Úvodní strana

Print

Titulní strana

Strana 16 z 34

Zpět

Full Screen

Zavřít

Konec

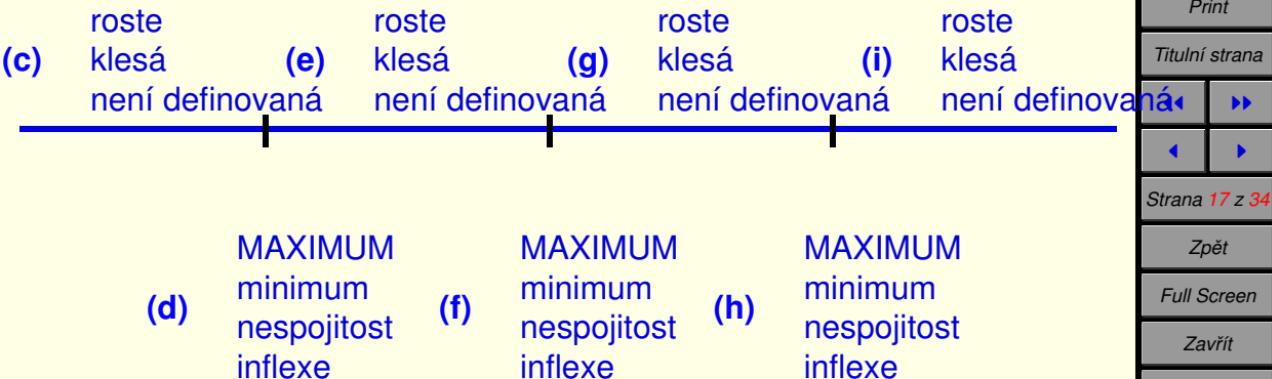
10. Najděte lokální extrémy funkce $y = 1 + x^2 - \frac{x^4}{2}$.

Návod: derivace je $y' = -2x(x - 1)(x + 1)$.

Odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko **nejsou**.

(a) Stacionární body:

(b) Nespojitosti:

11. Najděte lokální extrémy funkce $y = \frac{x - 2}{\sqrt{x^2 + 1}}$.

Ná pověda: derivace je $y' = \frac{2x + 1}{(x^2 + 1)^{\frac{3}{2}}}$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko **nejsou**.

(a) Stacionární body:

(b) Nespojitosti:

(c) roste
klesá
není definovaná

(e) roste
klesá
není definovaná

(d) MAXIMUM
minimum
nespojitost
inflexe

12. Najděte lokální extrémy funkce $y = \frac{x^2}{x^2 + 1}$.

Ná pověda: derivace je $y' = \frac{2x}{(1+x^2)^2}$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko **nejsou**.

- (a) Stacionární body:
(b) Nespojitosti:

(c) roste
klesá
není definovaná

(e) roste
klesá
není definovaná

(d) MAXIMUM
minimum
nespojitost
inflexe

Teorie

Test

Úvodní strana

Print

Titulní strana

Strana 19 z 34

Zpět

Full Screen

Zavřít

Konec

13. Najděte lokální extrémy funkce $y = \left(\frac{1+x}{1-x}\right)^2$.

Ná pověda: derivace je $y' = -4 \frac{x+1}{(x-1)^3}$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko **nejsou**.

(a) Stacionární body:

(b) Nespojitosti:

(d) MAXIMUM
minimum
nespojitost
inflexe

(f) MAXIMUM
minimum
nespojitost
inflexe

14. Najděte lokální extrémy funkce $y = \left(\frac{1+x}{1-x}\right)^4$.

Nápověda: derivace je $y' = -8\frac{(x+1)^3}{(x-1)^5}$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko **nejsou**.

- (a) Stacionární body:
(b) Nespojitosti:

- (d) MAXIMUM
minimum
nespojitost
inflexe (f) MAXIMUM
minimum
nespojitost
inflexe

15. Najděte lokální extrémy funkce $y = \frac{x}{1+x^2}$.

Nápočeda: derivace je $y' = \frac{1-x^2}{(1+x^2)^2}$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko **nejsou**.

- (a) Stacionární body:
(b) Nespojitosti:

(c)	roste klesá není definovaná	(e)	roste klesá není definovaná	(g)	roste klesá není definovaná
(d)	MAXIMUM minimum nespojitost inflexe	(f)	MAXIMUM minimum nespojitost inflexe		

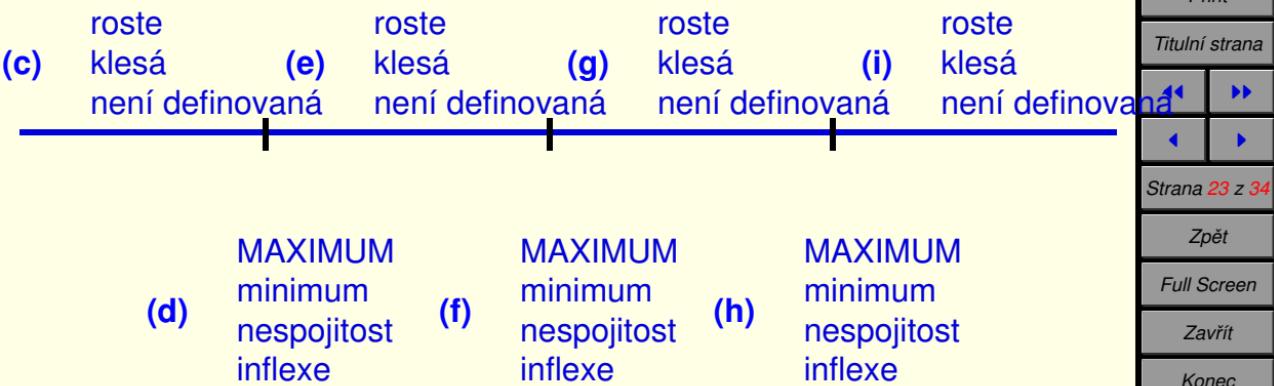

16. Najděte lokální extrémy funkce $y = \frac{1+x^2}{1-x^2} = -1 + \frac{2}{1-x^2}$.

Ná pověda: derivace je $y' = \frac{4x}{(1-x^2)^2}$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko **nejsou**.

- (a) Stacionární body:
(b) Nespojitosti:

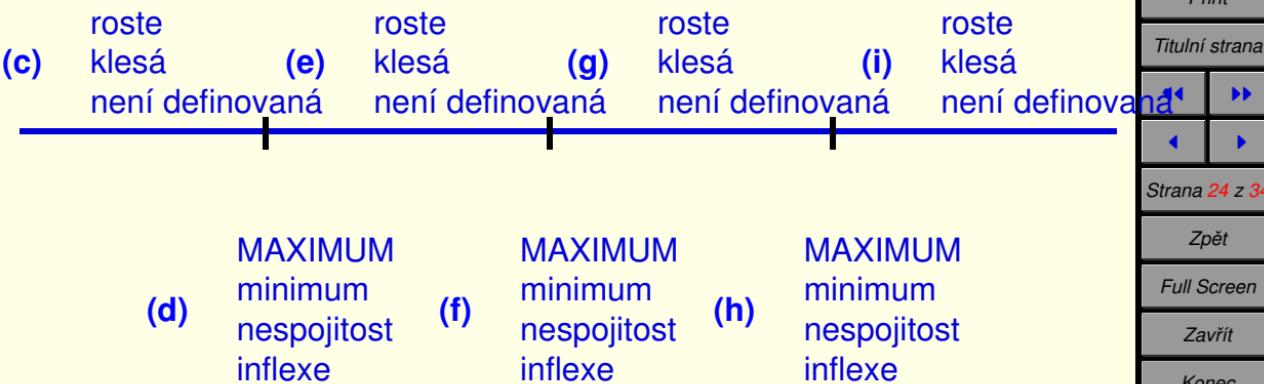

17. Najděte lokální extrémy funkce $y = \frac{\ln^2 x}{x}$.

Ná pověda: derivace je $y' = \frac{\ln x(2 - \ln x)}{x^2}$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko **nejsou**.

- (a) Stacionární body:
(b) Nespojitosti:

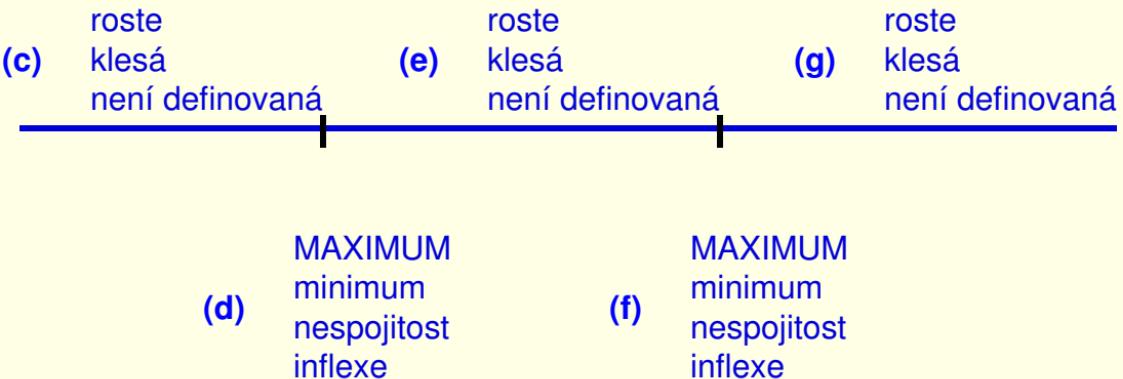

18. Najděte lokální extrémy funkce $y = \frac{\ln x}{\sqrt{x}}$.

Ná pověda: derivace je $y' = \frac{2 - \ln x}{2x^{\frac{3}{2}}}$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko **nejsou**.

- (a) Stacionární body:
(b) Nespojitosti:

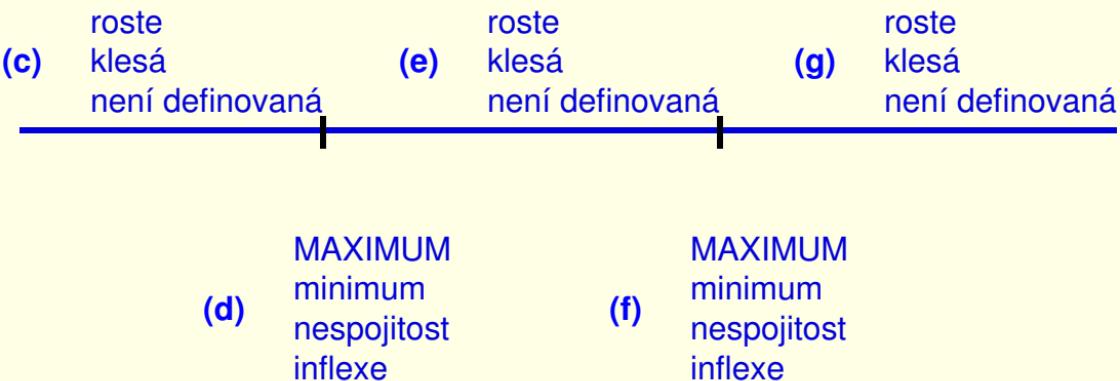

19. Najděte lokální extrémy funkce $y = \frac{e^x}{1+x}$.

Ná pověda: derivace je $y' = \frac{xe^x}{(x+1)^2}$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko **nejsou**.

- (a) Stacionární body:
(b) Nespojitosti:

20. Najděte lokální extrémy funkce $y = x^{\frac{2}{3}}e^{-x}$.

Nápočeda: derivace je $y' = e^{-x} \frac{2 - 3x}{3\sqrt[3]{x}}$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko **nejsou**.

(a) Stacionární body:

(b) Nespojitosti:

(c) roste
klesá
není definovaná

(e) roste
klesá
není definovaná

(g) roste
klesá
není definovaná

(d) MAXIMUM
minimum
nespojitost
inflexe

(f) MAXIMUM
minimum
nespojitost
inflexe

21. Najděte lokální extrémy funkce $y = x^2 e^{-x}$.

Ná pověda: derivace je $y' = e^{-x}x(2 - x)$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko **nejsou**.

(a) Stacionární body:

(b) Nespojitosti:

(c) roste
klesá
není definovaná

(e) roste
klesá
není definovaná

(g) roste
klesá
není definovaná

(d) MAXIMUM
minimum
nespojitost
inflexe

(f) MAXIMUM
minimum
nespojitost
inflexe

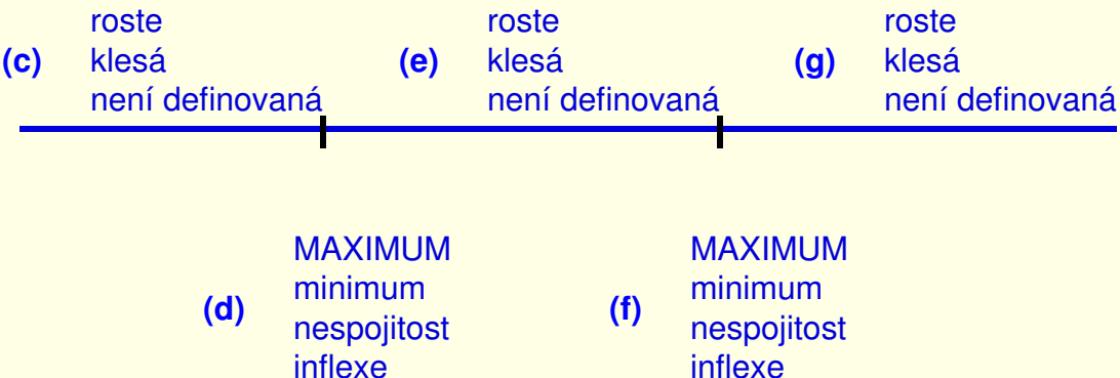

22. Najděte lokální extrémy funkce $y = xe^{\frac{1}{x}}$.

Nápočeda: derivace je $y' = e^{\frac{1}{x}} \frac{x - 1}{x}$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko **nejsou**.

- (a) Stacionární body:
(b) Nespojitosti:

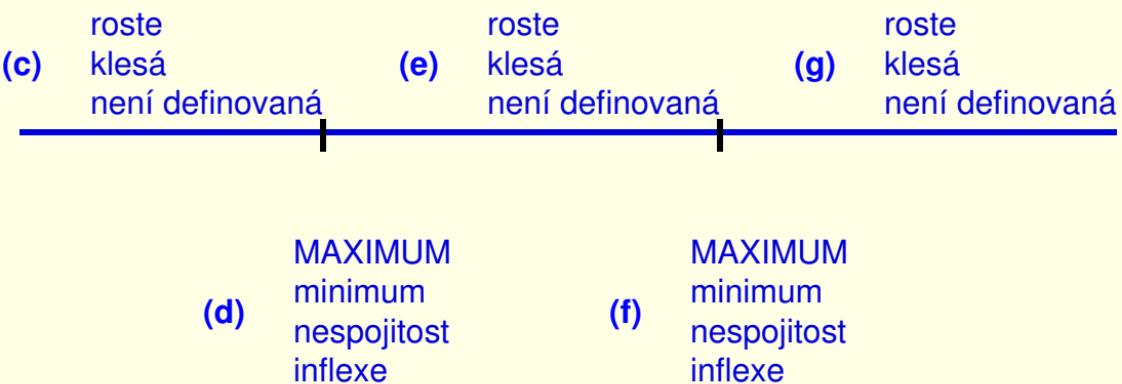

23. Najděte lokální extrémy funkce $y = \frac{x^2}{2} - \ln(1 + x)$.

Nápočeda: derivace je $y' = \frac{x^2 + x - 1}{x + 1}$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko **nejsou**.

- (a) Stacionární body:
(b) Nespojitosti:

24. Najděte lokální extrémy funkce $y = x - \ln(1 + x^2)$.

Ná pověda: derivace je $y' = \frac{(x - 1)^2}{x^2 + 1}$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko **nejsou**.

(a) Stacionární body:

(b) Nespojitosti:

(c) roste
klesá
není definovaná

(e) roste
klesá
není definovaná

(d) MAXIMUM
minimum
nespojitost
inflexe

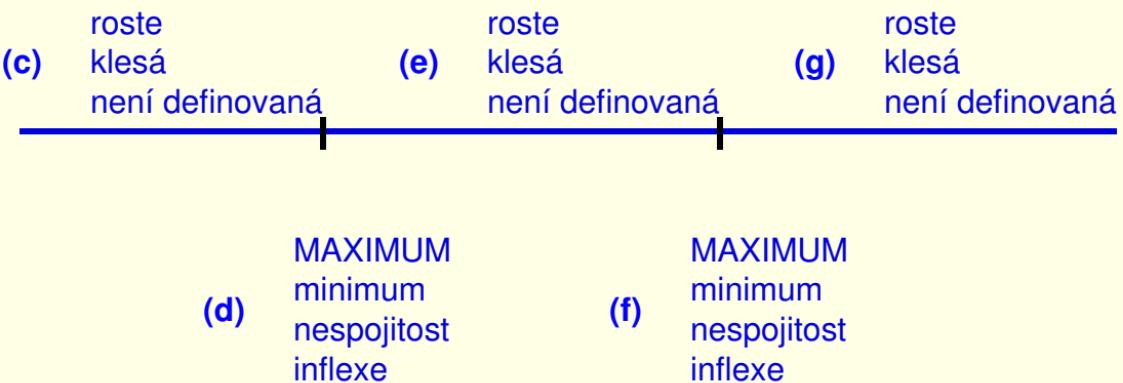

25. Najděte lokální extrémy funkce $y = \frac{x^2}{2} + \frac{8}{x^3}$.

Nápočeda: derivace je $y' = \frac{x^5 - 24}{x^4}$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko **nejsou**.

- (a) Stacionární body:
(b) Nespojitosti:

26. Najděte lokální extrémy funkce $y = (x + 1)^{10}e^{-x}$.

Návod: derivace je $y' = e^{-x}(x + 1)^9(9 - x)$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko nejsou.

(a) Stacionární body:

(b) Nespojitosti:

(c) roste
klesá
není definovaná

(e) roste
klesá
není definovaná

(g) roste
klesá
není definovaná

(d) MAXIMUM
minimum
nespojitos
inflexe

(f) MAXIMUM
minimum
nespojitos
inflexe

27. Najděte lokální extrémy funkce $y = \frac{x^2}{2^x}$.

Ná pověda: derivace je $y' = \frac{x(2 - x \ln 2)}{2^x}$.

odpověď na následující otázku jsou čísla, oddělená čárkou, nebo slovíčko **nejsou**.

- (a) Stacionární body:
(b) Nespojitosti:

